

חגיגה טז. (שורה 9) עד יז. (משנה)

ביאורים

סמיכה: הנחת שתי ידיו של בעל הקרבן, בין קרניו של הקרבן, כשהוא נשען בכל כוחו על ראש הקרבן. כל קרבנות היחיד (מבהמה), הן קרבנות חובה והן קרבנות נדבה, טעונים 'סמיכה', פרט לבכור, מעשר ופסח. כל קרבנות ציבור אינם טעונים סמיכה מלבד פר הבא על כל המצוות (וכן שער ע"ז - לר' שמעון, מנחות צב). בדיעבד הסמיכה אינה מעכבת.

<u>בני אדם</u>	<u>שדים</u>
<p><u>דומים למלאכי השרת:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> יש להם דעת. מהלכין בקומה זקופה. מדברים בלשון הקודש. <p><u>דומים לבהמות:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> אוכלין ושותין. פרין ורביץ. מוציאין רעי. 	<p><u>דומים למלאכי השרת:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> יש להם כנפים. טסין מסוף העולם ועד סופו. שומעין מאחורי הפרגוד מה שעתידי להיות. <p><u>דומים לבני אדם:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> אוכלין ושותין. פרין ורביץ. מתים.

ציטוט מהמשנה

לאנשים אלו ראוי שלא היו באים לעולם:

- החוקר מה למעלה, למטה, לפניו, ולאחור.
- מי שלא חס על כבוד קונו.

הקב"ה לא רוצה שיעסקו בתוהו שהיה לפני הבריאה.

מי זה שלא חס על כבוד קונו?

רבי אבא: המסתכל בקשת. (מראה הקשת היא כדמות ה')
רב יוסף: העובר עבירה בסתר. (מבחינתו השכינה לא נמצאת בסתר)

דין זה נאמר על הנמנע מלחטוא בגלוי מחשש בושה אבל לא על מי שתקפו יצרו וחוטא בסתר מפני חילול השם.

המסתכל בדברים הבאים – עיניו כהות:

1. קשת. (מראה הקשת היא כדמות ה')
2. נשיא. (יש עליו הוד שכינה)
3. כהנים שעל הדוכן בביהמ"ק. (השכינה שורה עליהם)

ומי יעיד מעשי אדם בחשאי בביתו?

ר"ב"נ: אבני ביתו וקורות ביתו.
חכמים: נשמתו של אדם.
ר"ז: 2 מלאכי השרת שמלויים את האדם.
י"א: אבריו של אדם.

אם יאמר לך יצר הרע 'חטוא והקב"ה מוחל' – אל תאמין.

משנה

האם מותר לסמוך על הקרבן ביו"ט?

זוג א': יוסף בן יועזר: לא. יוסף בן יוחנן: כן.
 זוג ב': יהושע בן פרחיה: לא. ניתאי הארבלי: כן.
 זוג ג': יהודה בן טבאי: לא. שמעון בן שטח: כן.
 זוג ד': שמעיה: כן. אבטליון: לא.
 זוג ה': הלל: כן. שמאי: לא.
 לאחר שמנחם (שלא חלק על ב"ה) יצא, החליף אותו שמאי.

להיכן מנחם יצא?

אביי: לתרבות רעה. (לכת איסיים)
 רבא: לעבודת המלך. (לממשלת הורדוס)

הראשונים בכל זוג היו הנשיאים (הבכיר בסנהדרין),
והשניים היו אבות בית דין (מספר 2 בסנהדרין).

מה המחלוקת במשנה?

דעה א': האם יש מצות סמיכה בשלמי חובה.
 דעה ב': האם ניתן לסמוך בערב יו"ט (האם חייבם לסמוך סמוך לשחיטה).

מסקנות מהמחלוקת

א. משמע שהסמיכה מתבצעת בכל כוחו (ולכן יש בכך איסור שבות של משתמש בבעלי חיים).
 ב. לא ניתן לדעת האם יש איסור שימוש גם בצדדי הבהמה (כיוון שייתכן שהראש לא נחשב לצידי הבהמה).

חכמים - בזוג ג' הסדר הפוך

יהודה בן טבאי – אב בית דין.
 שמעון בן שטח – נשיא.

ברייתא

מתי עדים זוממים נהרגין?

הצדוקים: רק אם הנידון כבר נהרג.
חז"ל: רק אם הנידון עדיין לא נהרג (אך כבר נגזר דינו).

עד אחד שהוזם

בהתחלה: יהודה בן טבאי סבר שנענש.
 לאחר מכן: שמעון בן שטח העמידו על טעותו.
 בעקבות כך קיבל על עצמו יהודה בן טבאי לא להורות בפני שמעון בן שטח.

ניתן להעמיד ברייתא זו אף כדעת חכמים הסוברים ששמעון בן שטח הוא הנשיא.